

LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) \$511.00
Rusijoje 11.00
Kitur užsienyje 16.00
Metam prenumeratoriai:
Jungtinėse Valstijose 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian daily in
Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 230

Richmond Hill 19, N. Y., Antradi., lapkričio (Nov.) 26, 1957

METAI 47-4

KRISLAI

Apie mūsų žmones.
Inž. P. Gabrėnas.
Inž. Jonas Zalimas.
K. Stanislovaitienė.

Rašo R. Mizara

Prezidentas Eisenhoweris pasiskyrė savo specialiu pakeičiu James Rhyne Kil'ian Jr., Massachusetts Technologijos Instituto prezidentą. Jam pavesta pagyventi mokslines šalis gynybos įėjus, nes Dr. Killian yra svarbus administratorius, vadovavęs vienai žymiausių pasaulio technologijos mokslo įstaigų.

Lapkričio 17 d. (mūsų kalbavime) kalbėsi su inžinierium P. Gabrėnu. Jis sako: — Pasiūčiau sveikinimą J. Killianui.

— Sveikinimą?

— Jis mano mokyklos dienų draugas; abudu sėdėjome viename suolo. Buvo labai gabus studentas.

Taip, inžinierius P. Gabrėnas jau seniai baigė ta aukštąją mokyklą ir jau ne viena tūta yra pastatęs New Jersey valstijoje.

Bet va, liūdna žinia apie litą žymų žmogų inžinierių, mirusį Worcesterioje lapkričio 17 d., apie Joną Zalimą. Jis inžinieriaus mokslą buvo pasiekęs labai sunkiu keliu — dienomis dirbo, vakarais mokėsi. Neseniai jį mačiau ir atrodė dar drūtas vyras. Bet širdies smūgis staiga parabolė.

Jonas Zalimas buvo pažangus ir malonus vyras. Turbūt nebuvo su juo tokio susitikimo, kurio proga jis nebūtų davęs mūsų Laisvės dovanos. (Skaitykite J. Skliuto korespondenciją šios dienos Laisvėje.)

Lai Jonas išsisi ramiai, o jo artimiesiems mūsų visų draugiška, nuoširdi užuojauta!

K. Petrikienė man sakė, kad ji turi surinkusi apie Juozą Šukį jau nemažą medžiagą. Bet dar daugiau laukia iš Šukienės, kuri gyvena Lietuvoje.

Prieš mano akis dar vis tebestovi mitingas, įvykęs pas mus lapkričio 2 d. Tai buvo ALDLD bylos laimėjimų apvainikuoti suaukštus mitingas, o jam pirmininkavo Kristyna Stanislovaitienė. Pirmininkauja K. Stanislovaitienė, Lietuvių Literatūros Draugijos pirmininkė, tas pareigas ėjęs sunkiausiu organizacijos istorijoje laikotarpiu, Scenoje sėdi jos vyrai, Dr. Stanislovaitis, vienas žymiausių psichiatrų Amerikoje.

Pristatydama jį publikai tarti keletą žodžių, pirmininkė, juokelio formoje, primena, kaip ji su juo susipažino. Jiedu susipažino, būdami Cornell Universiteto studentais, na, ir susituokė. Jis — žymus gydytojas, ji — visuomenininkė ir dailininkė, bet niekad neuatruokė ryšių su pažangiuoju judėjimu. Stanislovaitienė turi tris sūnus — vienas jų išvyko į Indiją studijuoti sanskritą kalbą.

Argi mūsų judėjimas neturi teisės didžiulius, turėdamas tokius artimus bičiulius

MARKSISTAI VISUS ŠAUKIA BENDRON KOVON UŽ TAIKĄ!

Apie Jungtinių Tautų 'armijos' užlaikymą

Jungtinės Tautos. — Didelių ginčų buvo dėl skyrimo pinigų Jungtinių Tautų ginkluotų jėgų užlaikymui ant Izraelio ir Egipto sienų. Už paskyrimą tam reikalui \$35,500,000 balsavo 51 atstovas, prieš 11 ir 19 susilaikė. Prieš rezoliuciją kalbėjo ir balsavo Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratinės valstybių atstovai. Išvien su jais balsavo ir Čilė ir Ecuador.

Tarybų atstovas sakė, kad Izraelis, Anglija ir Francūzija karu užpuolė Egiptą sugriovė taikos reikalus, ir taikos palaikymui yra pasiūstą Jungtinių Tautų ginkluotą jėgą, tai lai užpuolikai ir padengia

ty jėgų užlaikymo lėšas.

Apart pinigų iš Jungtinių Tautų išdo tam reikalui pereinamais metais buvo valstybių aukų. Anglija, kuri kariavo, aukavo tik milijoną dolerių. O Jungtinės Valstijos aukavo net \$12,000,000. Dabar rezoliucijai praėjus, buvo atskreipta aukų, tai pasirodė jų mažai. Australija pažadėjo \$50,000, o Meksika tik \$10,000.

"Armijoje" buvo nuo 10 šalių karinių dalinių. Bet Indonezija jau savo karių atšaukė, Suomija sakė atšauksianti, Švedija ir tą patį padarys. Dabar Jungtinių Tautų dar yra 6,000 karių.

Dėl negrų balsavimo pietinėse valstijose

Norfolk, Va. — Organizacijos, siekiančios įtraukti negrų mases į balsavimą ir kovojančios už jų reikalus, daro viską, kad padrasinus negrų gyventojus imti dalyvumą rinkimuose ir palaužti baltųjų priešingumą.

Pietų valstijose organizuojasi Balsuotojų Lygos skyriai. Virginia valstijoje, viename apskrityje, kur pirmiau dalyvavo mažiau 9,000 negrų balsavimuose,

Sako, kad generolas Gruentheris kursto

Londonas. — Tarybų Sąjungos radijas pareiškė, kad į Izraelį atsilankymas gen. Gruentherio yra ne Raudonojo Kryžiaus reikalas, bet kariniais sumetimais, kad Izraelį kurščius prieš arabus.

Gen. Gruentheris pirmiau buvo komandieriumi Šiaurinio Atlanto Karinės Sąjungos (NATO).

ir talkininkus, kaip Dr. J. ir K. Stanislovaitienė!

Idomu ir tai, kad abudu Stanislovaitienė puikiai vartoja lietuvių kalbą.

Mes turime daug žymių žmonių, apie kuriuos reikėtų nors trumpai prisiminti, ne laukiant, kol jie mirs.

Vienas draugas (iš Michigano) rašo: "Siūčiau jums įgaliojimą atstovauti mane Lietuvių Namų Bendrovės metiniame suvažiavime lapkr. 30 d. Norėčiau pats būti ir jus ten visus dar nors kartą pamatyti ir pasveikinti, bet jau peržengiau 80 metų slenkstį, sveikata neleidžia. Vietoje dirbu, kiek beįgaliau..."

Japonai reikalauja amerikiečius trauktis

Naha, Okinawa. — Okinawa salos gyventojai nepatenkinti, kad Jungtinių Tautų karo laivynas įsirengė atominį ginklų bazę. Amerikos karinių jėgų viršininkai nesiskaito, o ypačingai kaltę verčia ant Naha miesto majoro K. Senaga, kuri skaito komunistu. Amerikiečiams priartiant kai kurie kelia reikalavimą, kad majoras pasitrauktų.

DEL KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ

Washingtonas. — Paštas prašo visų, kurie turi siųsti kokias nors kalėdines dovanas, tai kad nesivėluotų — siųskite tuojau.

Nuteisė D. Becką, Jr.

Seattle, Wash. — Jaunąjį Dave Becką, sūnų Becko, buvusio važiuotės unijos prezidento, surado kaltu. Jis apkaltintas, kad per du atvejus iš Cadillac Co. paėmęs \$6,650, kaip kyšį.

Sirijos delegacijos kelias į užsienį

Damascus. — Dabar Sirijos parlamente dalyvauja 40 narių Egipto parlamento su eile žymių vadų. Pastaruoju metu nemažai delegacijų lankėsi Sirijoje iš Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratinės šalių. Dabar Sirijos delegacijos ruošiasi į Tarybų Sąjungą ir liaudies respublikas. Valdis ir unijų delegacijos vyks į TSRS, Rytų Vokietiją, Lenkiją, Bulgariją, Čechoslovakiją ir Rumuniją.

Amerikos atomų jėga gamybos keblumuose

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų vyriausybė paskelbė, kad atominės jėgos gamyba atsidūrė krizėje. Atominės Energijos Gamybos tvarkytojai sako, kad jie negalės plano praveisti gyvenimui, jeigu valdžia neateis jiems ir pagalvoti, kad federaliniai fabrikai atominės jėgos atsidūrė krizėje dėl reikmenų brangumo.

Žinios apie mokslą Tarybų Sąjungoje

Washingtonas. — Amerikos mokslininkai statė visą eilę klausimų tarybiniam artilerijos generolui ir mokslininkui Dr. A. Blagonravovui. Jis atsakymas pažymėjo sekamus faktus:

Tarybų Sąjungoje mokslo reikalams pereinamais metais buvo išleista 30 milijonų rublių, arba amerikiečių pinigais 7,500,000,000 dolerių. Washingtone Blagonravovas dalyvavo posėdyje dėl geografiniai fiziškai žemės tyrinimo.

Amerikiečiai mokslininkai toliau klausė, kokias patalpas medžiagas Sovietai vartojo raketose, kurios pasiuntė į dausas du Sputnikus. Tarybinis mokslininkas atsakė, kad jis nežino, kokią naują jėgą Sovietai naudojo, kaip ir nežino apie Amerikos raketų varomąją jėgą.

Jo buvo klausta daug. Jis pasakė, kad daug naujų Tarybų šalyje, kad nei vienas jos pilietis visko negali žinoti. Sakė, kad tie išradėjai, kurie padaro išradimus, sutaupantys ir metus šaliai 9 milijonus rublių, gauna 200,000 rublių dovanų. Sakė, kad tarybiniai piliečiai visose šakose padaro daugybę išradimų ir gauna dovanas nuo 50,000 rublių ir aukščiau.

Vienoje yra didelė stoka gyvenamųjų

Viena, Austrija. — Dabartinė Austrijos vyriausybė nestatys daugiau darbininkams didelių apartamentinių namų, kokie buvo statomi praityje. Vienoj nuo 1918 iki 1934 metų, kol Austrija pavergė vokiečių naciai, buvo statomi dideli namai, vadinami Karolio Markso Namais, kurie turėjo 63,000 atskirų apartamentų. Karo laikų jų daug buvo sunaikinta. Dabartinė valdžia nepritaria tokių apartamentų statybai.

Kaltina, kad laužo unijų demokratiją

Washingtonas. — Kepėjų unijos prezidentas Cross pasiuntė telegramą AFL-CIO Tarybai; kaltina, kad ji "daug kalba apie demokratiją, bet paneigia unijų narių valią". AFL-CIO Taryba 15 d lapkričio sušpandavo Bakery Workers uniją, kaltinant; kad ji napsivalo nuo raketierių prie kurių priskaito ir J. C. Crossą.

Tarybų nusistatymas dėl ginklų reikalų

Jungtinės Tautos. — Tarybų Sąjungos delegacija pareiškė, kad ji yra įgaliota vyriausybės atsisakyti dalyvauti Nusiginklavimo Komisijoje, kurią sudaro didžiųjų narių, kurie įeina į Amerikos karinius blokus.

Jau praėjusį prode, ji sako, kad tokia komisija negali nusiginklavimo reikalams pasitarnauti. Tūli mano, kad jeigu bus priimtas Albanijos siūlymas, tai Tarybų Sąjunga dalyvaus.

Norwood. Mass.

Mirė E. Jesukėnienė
Lapkričio 23 d. mirė Elzbieta Jesukėnienė, 80 m. amžiaus. Bus palaidota antradienį, lapkričio 26 dieną, 2 valandą po pietų.

Žinią telefonu pranešė vežinė duktė Olga Zarubienė.

Komunistų partijų manifestas už taiką

Maskva. — Komunistų partijų atstovai iš 64 šalių laikė savo suvažiavimą lapkričio 16-19 dd. ir priėmė manifestą. Jie užgyrė pirmiau išleistą Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratiškų respublikų pareiškimą dėl pasaulinės padėties ir kovos už taikos išlaikymą.

Komunistų partijų manifestas pasmerkia kapitalistinių šalių valdžias dėl jų atsakymo bendradarbiauti su Tarybų Sąjunga mašinimui apsiginklavimo ir taikoje sugyvenimo. Komunistų partijų manifestas šaukia visus dir-

bančius kovon dėl sekamų tuojautinių uždavinių:

Kovoti, kad būtų sulaukymas pasaulyje apsiginklavimo lenktyniavimas.

Kuo greičiausiai turi būti uždrausta atominė ir vandenilinių ginklų naudojimas ir tuč-tuojau sulaukta jų bandymai.

Turi būti panaikintos visos karinės bazės ant svetimų teritorijų ir likviduoti kariniai susiblokavimai.

Tuojau sulaukyti imperialistų karo provokacijas Artimuose Rytuose.

Manifestą pasirašė 64 šalių atstovai.

Milžiniškas bus karo sandėlis Ispanijoje

El Ferrol, Ispanija. — Čionai Jungtinių Valstijų karo inžinieriai, vadovystėje Charles Butler, pramušinėja granito kalne septynis tunelius. Granito kalne bus įrengta atominė ir kitokių ginklų amunicijos sandėliai ir gazolino patalpos, kurias negalės pasiekti nei atominiai ginklai.

Šis milžiniškas sandėlis bus galutinai įrengtas 1959 metų pradžioje. Apart didelio kiekio amunicijos, jame bus patalpinta nemažiau \$25,000,000 galionų gazolino kariniams lėktuvams ir karo laivams. Bendrai, įrengimas šių sandėlių Amerikai atsisieis nemažiau \$25,000,000 galionų galgai bus imami iš tų, kurie yra skiriami Ispanijoje karo bazių įrengimui. Jungtinės Valstijos skiria Ispanijoje karo bazių įrengimui \$360,000,000.

Vengrai sportininkai jau grįžta į Vengriją

San Francisco. — Vengrų sportininkas Laszlo Tabori, kuris metai atgal, laike Olimpiados Australijoje, atvyko į Ameriką, dabar jau važiuos atgal į Vengriją.

Kartu grįš ir jo draugas M. Igloi. Jie sako, kad jiems buvo klaidingai informuota apie Ameriką. Tabori vietoje sporto, turėjo Amerikoje dirbti apsiavų tašymo darbą, o Igloi taipgi paprastą darbą.

Mirė Diego Rivera

Mexico City. — Staigiai nuo širdies smūgio mirė vienas iš žymiausių pasaulinių tapytojų Diego Rivera. Jis pasižymėjo tapydamas paveikslus (miuralus) ant visuomeniškų namų vidaus sienų. Diego Rivera buvo kairiojo nusistatymo. Gimęs 1886 metais.

PALEIS SATELITUS

Washingtonas. — Karo aviacijos viršininkai sako, kad jie bėgyje trijų ar penkių metų paleis ir dausas bent tris satelitus po 1,000 svarų.

L.L. Draugijos Centras ragina visas kuopas

Draugai ir draugės! Balsavimo blankos buvo išsiuntinotos Centro Komiteto nariams išrinkti sekančioms dvejiems metams. Rūpestingesnės kuopos jau gražino blankas, bet nemažai kuopų tur-būt netėmijo, kas pasakyta apačioje blankos, kokių laikų užvilkinas sulauko draugės tolesnį veikimą.

Todėl dar sykį atkartojau, kad kuopų komitetai nelaikytų nublansuotų blankų savo namuose. Siųskite tuojau neatidėliodami, nes laikas yra labai brangus. Laiko užvilkinas sulauko draugės tolesnį veikimą.

Centro Sekretorius.

ITALAI MATO PAVOJŲ

Roma. — Italijoje žmonės numato didelį pavojų, jeigu kiltų karas. Plačiai kalba, kad Vakarų ir Amerikos yra karo politika.

RENGIAS DEPORTUOT

Washingtonas. — Amerikos federalė vyriausybė planuoja išdeportuoti tuos "gengsterius", kurie buvo suimti New Yorko valstijoje, kurie nėra piliečiai.

L A I S V Ė
LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 18, N. Y.
President CLEMENT BREADY; Sec. Treasurer, WILLIAM CHAPLES
Editor, ROY MIZARA
SUBSCRIPTION RATES
United States, per year \$10.00
United States, per 6 months \$6.00
Queens Co. \$11.00 per year
Queens Co. \$6.50 per six mos.
Canada and Brazil, per year \$11.00
Canada and Brazil, 6 months \$6.50
Foreign countries, per year \$13.00
Foreign countries, 6 months \$8.00
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879

DIDŽIOS SVARBOS DOKUMENTA S

PASKELBTASIS ilgas dokumentas—pareiškimas, padarytas socialistinių šalių vadovų, be abejonės, turės milžiniškos reikšmės viso pasaulio darbo žmonėms.

Spalio revoliucijos 40-metinių sukakties proga, kaip jau žinia, į Maskvą buvo suvykę visų socialistinių šalių darbininkų bei komunistų partijų vadovai, taipgi tų šalių valdžių patys žymiausi pareigūnai: Kinijos Mao Tse-tung, Lenkijos Gomulka ir t. t. Nebuvo atvykę tik Jugoslavijos Tito, kuris, sakoma, susirgo.

Po švenčių, lapkričio 14-16 dd., tie visi žymieji vyrai susirinko į konferenciją bėgamiesiems klausimams apsvarstyti.

Konferencijoje dalyvavo plačios atstovybės nuo sekamųjų šalių: Albanijos, Vengrijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Rytinės Vokietijos, Lenkijos, Rumunijos, Šiaurinio Vietnamo, Šiaurinės Korėjos, Kinijos ir Tarybų Sąjungos. Iš viso dvyliką socialistinių šalių su apie 950,000,000 gyventojų, vadinasi, apie vienu trečdaliu visų pasaulio žmonių.

Konferencija nesukūrė jokios organizacijos (kaip pranašavo kai kurie buržuaziniai žurnalistai), o tik aptarė pačius svarbiausius reikalus ir padarė viešą pareiškimą visiems pasaulio darbo žmonėms, visoms pavergtoms ir kovojančioms už laisvę tautoms.

Atsišaukimas ragina viso kapitalistinio pasaulio darbininkus, valstiečius, profesionalus, smulkesnius biznesierius jungtis į vieną frontą ir kovoti — kovoti vyriausiai už taiką, už gerbūvį, už pažangą. Jie visi privalo kooperuoti ir bendrai veikti, statant savo vyrausio sėkimu — taiką.

Pareiškimas-atšaukimas teigia, jog socializmas ilgainiui išeis nugalėti visame pasaulyje dėl to, kad jis pažangus, dėl to, kad jis yra pranašesnis už kapitalizmą.

Atsišaukimas ilgas. Kai mes gausime jo lietuvišką vertimą, padarysime platesnių ištraukų, nes tai, kaip minėjome, didžios svarbos dokumentas.

GEROS ŽINIOS AR BLOGOS?

DARBO SEKRETORIUS James P. Mitchell pareiškė viešai tokius dalykus: (1) Gyvenamųjų produktų kainų kilimas jau pasibaigė; (2) sekamais metais tenka laukti didesnio nedarbo.

Tegu skaitytojas pasidaro išvadą: geras žinias Darbo sekretorius suteikė visuomenei ar blogas?

Mes manome, kad žinios blogos. Jeigu prasiplys nedarbas, tai ko vertas gyvenamųjų produktų kainų kilimo "susistabilizavimas"? Kainos pernelyg aukštai iškilusios, mažiau uždirbantiems darbininkams labai sunku pragyventi. Na, o šiandien jau priskaitoma šalyje daugiau kaip trys milijonai bedarbių. Jeigu tas skaičius padidės, tai bus gal keturi, gal penki, gal šeši milijonai. Tegu produktų kainos ir nekiltų, bet kaip tuomet tie milijonai gali gyventi, mokant dabartines kainas už produktus?

Nedarbo metu kainos paprastai visuomet sumažėja dėl to, kad milijonai žmonių negali pirkti produktų, tai fabrikantai ir pardavėjai priversti juos parduoti pigesnėmis kainomis.

Nedžiuginančias žinias Darbo sekretorius pranešė Amerikos darbininkams.

Gomulka' apie socializmo galybę

LENKIJOS DARBININKŲ (komunistų) partijos CK, spalio 30 d. baigė savo plenumą. Jį uždaranč, partijos vadovas V. Gomulka pasakė ilgą kalbą. Čia paduosime Eltos korespondento atpasakotus kai kuriuos V. Gomulkos kalbos posmus?

"Mūsų partijos neišsienkama moralinė jėga, tai didysis socialistinis pasaulis, kurio jėgos be paliovos auga, tai mūsų šalies priklausymas socialistinių valstybių stovyklai, visų socialistinių šalių vienybė, broliški internacionaliniai ryšiai, kurie sieja mūsų partiją su visomis kitų šalių komunistų ir darbininkų partijomis, mūsų solidarumas su pažangos jėgomis visame pasaulyje.

"Socializmas kaip Lenkijos visuomenės santvarka dar labai jaunas. Jis įžengė tikrai į 14 gyvenimo metus. Bet socializmas kaip visuomeninių santykių struktūros forma, kuri praktiškai įgyvendinama, atsirado prieš 40 metų.

"40 metų TSKP vadovauja Tarybų Sąjungos tautoms. Tie 40 metų — tai kovos už socializmo sukūrimą metai. Jie davė TSRS tautų didvyriško pasiaukojimo ir partijos vadovavimo dėka didelių ir tvirtų iškovojimų. Socialistinė santvarka nugalėjo. Šalis, kuri beveik neturėjo pramonės, tapo viena iš dviejų didžiausių industrių pasaulio valstybių.

"Po antrojo pasaulinio karo socialistinė zona pasaulyje išsiplėtė didžiulėse teritorijose — nuo Elbės iki Ramiojo vandenyno krantų. Atsivėrė realios perspekty-

Apie savaitraščio "Po Prostu" uždraudimą

"Tribuna Liudu" spausdina straipsnį, pavadintą "Dėl klausimo apie savaitraščio "Po prostu" uždraudimą". Čia įdėtas sutrumpintas straipsnio tekstas.

CK sekretoriatas, kaip žinoma, iš paskelbto spaudos pranešimo, spalio 2 d. pritarė Vyriausiojo spaudos kontrolės biuro nutarimui ir uždraudė leisti savaitraštį "Po prostu".

Kokie yra šio nutarimo motyvai? Kodėl laikraštis, kuris prieš metus nusipelnė plataus populiarumo, susilaukė tokio sprendimo? Kaip ligi to prieita?

Laikraščio populiarumas buvo aiškinamas visų pirma tuo, kad jis aštriai kritikavo klaidas, apsilėidimą, neteisėtumus, kurie įvykdavo įvairiose šalies srityse per praėjusį laikotarpį dėl to, kad buvo nutolta nuo socialistinės demokratijos principų, nuo lenininių internacionalizmo ir lygiatėsiškumo santykiuose tarp socialistinių šalių ir partijų principų. Laikraštis "Po prostu" pasisakydavo visų pirma prieš blogasias mūsų tikrovės puses ir todėl padėdavo gyvyboms partijos jėgoms kovoti už jos politikos atnaujinimą, už posūkį, kuris įvyko praėjusių metų spalį CK VIII plenumo. Nepaisydamas to, kad tokia buvo pagrindinė laikraščio linija tuo laikotarpiu, kai šalyje brenė politinės krizės elementai, "Po prostu" ir tuomet spausdindavo daug neteisingų straipsnių, kurie savaitraščio plataus populiarumo sąlygomis darydavo neabejotiną žalą. Kritikuojant šalies visuomeninį-ekonominių vystymąsi, laikraščio puslapiuose buvo gausu perdėjų, neigimo visų socialistinės statybos užkariavimų, liaudies Lenkijoje, nors jie buvo pasiekti visos liaudies didžiulių ir vaisingų pastangų dėka. Ši kritika ne kartą rėmėsi svetimais marksizmui principais.

Savaitraščio "Po prostu" kolektyvas jau anuo laikotarpiu nepastebėdavo klasių kovos fronto, nematė reakcinių ir antisocialistinių jėgų, kurios mėgino panaudoti saviems tikslams nesutarimus ir prieštaravimus tarp liaudies ir liaudies valdžios.

Tarp daugelio klaidingų pažiūrų, kurias skleidė savaitraščio "Po prostu" redakcija ligi VIII plenumo, ypač kenksmingas pasekmės sukėlė nesulaikoma ir vienusiška, dažnai neteisinga kritika Lenkų jaunimo sąjungos atžvilgiu.

Tačiau savaitraščio "Po prostu" veiklos teigiamosios pusės viršijo jo neigiamąsias puses. Todėl galima buvo laukti, kad kolektyvas "Po prostu" po CK VIII plenumo pasisakys už naują partijos politikos liniją ir praktiškai vykdys ją gyvenime.

Šie lūkesčiai nepateisina mi.

"Po prostu" eilėje straipsnų kolonijinėms ir priklausomoms tautoms išsivaduoti.

"XX suvažiavimas buvo persilaužimas tiek Tarybų Sąjungai, tiek ir visam darbininkų judėjimui. Socializmo stovyklos vienybė stiprėja visų jos dalyvių lygiatėsiškumo ir suverenumo pagrindu. Jos solidarumas nepažeidžiamas.

"Šiandien, 40-ųjų Spalio metinių išvakarėse, socializmo poveikio jėga pasaulyje yra didesnė, negu bet kada anksčiau. Socializmo pergalė prieš kapitalizmą pasireiškia mokslo ir organizavimo pranašumu. Palydovo — besisukančio aplink Žemę dirbtinio mėnulio — šviesa akivaizdžiai įrodo Tarybų Sąjungos mokslo ir technikos pergalę".

Prilygindamas liaudies valstybę prie sanacijos valdžios, prie buržuazijos valdžios, "Po prostu" atvirai klausia: "Ar neatėjo laikas sutriuškinti šį siaubingą organizmą?" (Nr. 47, 1956 m.).

Visa tai vyko tuo momentu, kai reakcijos jėgos mėgino išnaudoti suirutę, kurią pergyveno mūsų šalis, ir išnaudoti bendrąjį demokratizavimo procesą saviems tikslams, kada jos nukreipdavo ugnį prieš partijos kadrus su apgavikišku kovos su "staliniečiais" lozungu. "Po prostu" neatsiribojo nuo šios reakcinės srovės ir nepaskelbė kovojanti su ja.

Savo straipsniuose "Po prostu" atvirai reikalauja laisvės visoms politinėms kryptims, nepriklausomai nuo jų pažiūros ir socializmo. O anksčiau straipsnyje "Laisva vieta" (Nr. 49, 1956 m.) "Po prostu" reikalavo legalizuoti reakcines organizacijas jaunimo tarpe ligi krikščioniškų-demokratiškų įskaitytinai. Šios pozicijos negalima nagrinėti atskirai nuo bendros žurnalo politikos jaunimo klausimais; iš vienos pusės, neigiamas viskas, ką duoda socialistinė organizacija, iš kitos — raginama legalizuoti antisocialistines gruputes. Visa tai buvo laikotarpiu, kai partija VIII ir IX plenuose aiškiai nutatė ribas socialistinės demokratijos liaudžiai, o ne antiliaudinėms jėgoms.

Partija, sakė draugas Veslavas (Gomulka. — Red.) IX plenumo, negali sutikti, kad socialistinės demokratijos laisvės būtų panaudojamos prieš socializmą, prieš darbininkų klases ir darbo žmonių interesus. Lenkijos likimu, jos liaudies likimu nėra vienas atsakingas lenkas nesiims lošti loterijoje, kuri vadinasi "laisvais politinių jėgų žaidimais". Partijos, kaip valstybės ir liaudies vadovaujančios jėgos, konsolidavimo lozungui žurnalas priešpastato likvidatorišką koncepciją.

Komunistinių partijų Vakaruose vaidmuo, žinoma, neapsiriboja vien idėjomis arba kūrybinėmis funkcijomis. Šios "Po prostu" minties esmė mūsų sąlygomis, liaudies valdžios sąlygomis, — tai partijos atsiskakymas nuo vadovaujančio vaidmens valstybėje. Tai išaiškino drg. Veslavas CK IX plenumo, plačiai polemizavdamas su analogine L. Kolakovskio teze, taip pat paskelbta savaitraštyje "Po prostu".

Zimandas "Po prostu" 56-ame numeryje atvirai pareiškia: "...jeigu visa partija buvo stalininė, jeigu mes kovojome su stalinizmu, tai ar nereikia likviduoti partiją? Ar ne geriau vaizduoja spalvinį judėjimą, kaip judėjimą, nukreiptą iš viso prieš liaudies valdžią, kurią jis sutapatina su "biurokratų klase".

riausio pradėti kurti komunistinę partiją Lenkijoje?.."

Mūsų partijos aktyvistai su pasipiktinimu pasmerkė šią likvidatorišką, beprasmišką ir šmeižišką politiką. Kas nesupranta to, jog "Po prostu" redaktoriaus Zimando pageidavimai iš esmės buvo palankūs siekiamams tų visuomeninių jėgų, kurios norėtų po spalio pašalinti svarbiausią kliūtį kapitalizmui atkurti, būtent, mūsų partiją?

"Po prostu" ilgą laiką laikėsi dviprasmiškos pozicijos mūsų partijos vidaus ir užsienio politikos klausimais. Iki rinkimų žurnalas boikotavo rinkiminę kampaniją ir paskutiniam numeryje prieš sausio 20 d. vedamąjame straipsnyje pasisakė faktiškai prieš partijos lozungą balsuoti be išbraukimų.

Ekonominiais klausimais žurnalas tendencingai rinkdavo faktus ir pavyzdžius, kurie liudijo apie milžinišką šalies atsilikimą, nepaisydamas to, kad šio atsilikimo priežastį sudarė ištiesi šlektos, okupantų, buržuazijos viešpatavimo šimtmečiai; nesirūpindamas tuo, kad atsilikimui likviduoti reikia ilgalaikių partijos ir liaudies pastangų, žurnalas kaltino šituo mūsų santvarką, prieš skaitytui juoda nesugebėjimą, bukaprotiškumą; biurokratizmo paveikslą, kuriame tariamai atsispindi šalies padėtis.

Lenkijos—Tarybų Sąjungos santykių klausimu žurnalas pasiduoda nacionalistinėms tendencijoms, stengiasi parinkti savo puslapiams labiausiai erzinančius klausimus, smarkiai perdėdamas jų reikšmę, netikroje šviesoje vaizduojamas įvairias problemas, pavyzdžiui, repatriavimo klausimą, ekonominio bendradarbiavimo klausimą ir t. t.

Paskutiniuose žurnalo numeriuose buvo giriama tariamai klestinti Vokietijos Federatybinėje Respublikoje gerovė visų, įskaitant prostitutės, neribotą demokratiją, rami kapitalizmo ir proletariato jėgų pusiausvyra, Adenaurio režimo jaugimas į socializmą, militaristinių ir revanšistinių tendencijų nykimas.

Ir visa tai rašoma apie šalį, kur kasdien įvairiomis progomis abejojama dėl sienos pagal Oderį—Neisę ir vykdoma antilenkiška kampanija.

Partijos CK, žinoma, nežūrėjo abejingai į šią kolektyvo evoliuciją. Daug kartų buvo kalbėtasi su jo vadovybe. Pasikalbėjimuose dalyvavo CK nariai ir C. sekretoriato nariai. Su melagingomis "Po prostu" pažiūromis polemizavo partinė spauda — "Tribuna liudu", "Politika" ir kt.

Toliau "Tribuna liudu" kalba apie paskutinį "Po prostu" numerį. Šį numerį ištisai uždraudė Vyriausios spaudos kontrolės biuras. Uždraudimas buvo visiškai teisingas, nes visa šio numerio medžiaga buvo persunkta svetima socializmui dvasia, ji buvo tartum sintezė visų neigiamųjų ir kenksmingų tendencijų, pasireiškusių iki tol žurnale. Dviejų pagrindinių politinių straipsnių autoriai buvo žmonės, ne "Po prostu" kolektyvo nariai: P. Jasenica, žinoma pastaruoju me-

"Partijoje yra, — pažymėjo draugas Veslavas IX plenumo, — visiška žodžio laisvė. Kiekvienas partijos narys gali pareikšti savo nuomonę partiniais klausimais, gali pareikšti savo pažiūras į partijos politiką, į jos praktinę veiklą, turi teisę kritikuoti jos veiklą, lygiai kaip ir kritikuoti įvairius nesklaidumus ir trūkumus partinės vadovybės arba partinio aparato darbe.

Kritika ir diskusija, kurią vykdo partijos nariai, privalo turėti kūrybinį pobūdį, privalo turėti tikslą tobulinti partijos veiklą, stiprinti jos jėgas. Tačiau partijos narys negali turėti teisės skleisti nuosalyje pavisa kita medžiaga, skirta šiam numeriui, buvo panašaus turinio, o kartais net ir formuluota panašiai, kaip Kurovskio straipsnis.

Šis "Po prostu" numeris visu savo turiniu nuo pirmo ligi paskutinio puslapio buvo nukreiptas prieš partijos politiką, prieš socializmą, jis sėjo abejones ir apatiją, netikėjimą ir nusiminimą. Šitaip atsakė redakcijos kolektyvas į IX plenumo nutarimus ir juose esanti kreipimasi į spaudą.

CK IX plenumas ryžtingai pasmerkė tiek dogmatines-sektantiškas tendencijas, kiek ir revizionistines pozicijas, ardančias mūsų ideologijos pagrindus. "Partija negali sutikti su tuo, kad jos nariai viešai skelbtų pažiūras, prieštaraujančias jos politinei linijai, arba siūlytų visuomenės nuomonei spręsti apie partijos nutarimus. Visus partijos narius ir visas partines instancijas sieja veiksmų vienybė ir drausmė įgyvendinant priimtus nutarimus", — sako IX plenumo nutarimai.

"Po prostu" kolektyvas nesiskaitė su šia partijos CK pozicija. Partijos nariai, kurie sudarė daugumą redakcijoje, veikė iš grupinės pozicijos, nepripažindami CK nutarimų ir reikšdami pažiūras, prieštaraujančias partijos pozicijai.

Nieko nuostabaus, kad laikraštį "Po prostu" šiomis sąlygomis pradėjo ginti be dezorientuotos studentų dalies, reakcinės studentų grupės ir gausios chuliganų padugnės Varšuvos gatvėse.

Partijos vadovybės nutarimas uždaryti žurnalą "Po prostu" visiškai sutinka su politika, kurią užvėmė LJD CK VIII ir IX plenumai, CK IX plenumas konstatavo, kad partijos vienybė šiandien yra svarbiausioji jos jėgos sąlyga. Revizionizmas ardo partijos vienybę, sėja partijos eilėse ir darbininkų klasėse nepasitikėjimą partijos politikos teisingumu, nuginkluoja partiją ir darbininkų klasę kovoje už socializmą.

Kaip tik tokį vaidmenį atliko žurnalas "Po prostu", ir todėl ir buvo uždarytas.

Kai kurie mėgina padaryti iš to tokią klaidingą išvadą, esą, partija tariamai nutolstanti nuo kritikos laisvės principų, nuo partinės vidinės demokratijos principų.

Nėra nieko klaidingesnio. Partija niekad neskelbė vienkios kritikos laisvės, o taip pat neskelbė neribotos diskusijų laisvės, nepripažindanti nuo pozicijų, iš kurių jos vykdomos.

Pittsburgh, Pa.
Jau antras mėnuo, kai Pittsburgho gatvėkarių ir buusių darbininkų yra išsėję streiką. Darbininkai reikalauja algų pakėlimo 36 c. į valandą. Gatvėkarių kompanija duoda 16 centų į valandą. Skirtumas yra 20 centų. Kompanija ir darbininkai nedarė jokių nusileidimų, kad būtų laiktas streikas. Nors šauklami j susirinkimus kompanijos ir darbininkų atstovai, kad priėjus prie susitarimo, bet jie rezultatų neduoda.

Reikia pasakyti, kad Pittsburgho gatvėkarių kompanija įaklė fėrą nuo 20 centų iki 23 centų tik pora mėnesių prieš šį streiką. Reikia: gatvėkarių kompanija gali plėsti kiek tik nori nuo žmonių, o darbininkams negalima pakelti keletą centų!

Darbininkai, kurie dirba mieste, turi didelį vargą su transportacija. Rytai ir vakarais automobilių bausis užsikimšimas mieste...

Lapkričio rinkimuos visuotinio miesto valdininkų ir teisėjų visu šimtu nuostmėjų laf mėjo demokratams. Mat, Pittsburgho miestas yra demokratų rankose nuo pirminio Roosevelto laimėjimo. Pirmo buvo republikonų sostapolis, per 50 metų. Gaila, kad pittingburghiniai demokratai nėra Roosevelto kategorijos...

Ansonia, Conn.
Pranešu, kad mirė mano žmona. Ji mirė 1957 m. spalio 16 dieną.
Peter Demikis
(Laisvės redakcija reiškia užuojautą draugui Demikitui liudiesio metu.)

PARDUOTOS VASAROS

(Taša)

Bepiga jam klausiti: ko išsijiojai! Ne vieną kartą ir ne du kartu mūsų trobėlėje, kai jau pasidarydavo labai rieta, tėvas ir motina, ir senasis Alaušas, ir užėjusieji kaimynai nukalbėdavo, kad yra žmonės tokie stebuklingi pinigai—geltono aukso, su iškalta caro galva vienoj pusėj ir su ereliu kitoj. Ir tas erelis ne taip sau erelis, bet su dviem galvomis, ir turi jis naguose ne vištą, bet karūną. Pažiūrėti šitie pinigai ne taip jau dideli, venu bambos neuždegsi, bet jau sunkumėlis toks, kad ne kiekvienas pakelti juos gali. Ir dar klaidiai jie bijo šviesos: vis ieško pačios tamsiausios kišenės, paties storiausio kuparo ir visada lenda pačian dugnan: toliau nuo saulės ir žmonių akių. Dėl to ir nemato šitų pinigų niekas, nepagauna niekas. Oje, oje, kad pagautum jų nors vieną sauja! Nupirktum tada pačią piningiausią Tekonio karvę, tą juodmargę, nupirktum ir peniukšlį paršą, ir visą šeimyną apgrentum grynu milu nuo galvos iki kojų, vis tiek dar liktų jų šitiek, kad išmokytum mane batiuvio arba puodžiaus amato, o Levuką tai stačiai išleistum į kunigus! Taigi tik už vieną sauja, o čia gi ne sauja, čia du gorčiai!

— Ir tu nemeluoj, Alyzai? Tikrai yra?

— Ha! — paniekinamai numojo jis ranka. — Ką tuščiai klausęs, į savo šeimyniškių, į Dirdas pasižiūrėk: kaip su degė ieško visi pakampiais! Ir ieško, ir vienas kitą seka, taip ir čia akimis, vis žiūri, kad tiktai kuras pirmas nesurastų. Pažiūrėk ir pasakyk man tada: meluojau aš ar nemeluojau!

Nusispiovė ir pridūrė:

— Ir tave seks!

— Mane?!

— Tai negi mūsų kleboną! Arba tu aukso neliesi? Ar gal jie tau į dantis žiūrės, kai tu jų turitą glėmši?

— Piemuo! Kur, po čemeryčiom, nulindo tas piemuo? — atskrido linksmas Povilioko balsas. — E-e-i-i!

Alyzas skubiai užvertė kešelį man ant pečių, pats ėjo šalimais ir apsidairydamas kalbėjo:

— Kai visi sumigs vakare, ateik užtvartin prie žabarų krūvos. Aš lauksiu.

— O ko užtvartin?

— Tai tu bijai?

— Pats tu bijai!

— Susitarti reikia, — paaikšino Alyzas. — Katras auksą berastum, viską dalinam pusiau!

— Aš sutinku.

— Iš tavo sutikimo sviesto nesuksi! Ateik užtvartin, prisieksi man — tada ir kalba kita bus. O dabar nešk, šerkiš, aš kalvėj tavęs lauksiu.

— —

Baigęs šertis, nuėjau ir aš į kalvę. Vyry čia jau nebebuvo, tik Poviliokas su Alyzu. Poviliokas laikė replėmis puodavirį trikojį perskilusiu juosmeniu. Žvalgė jį iš visų pusių, nusispiojęs kyštelėję į žaidrą.

— Dumk!

Paliepė jis man kietai, bet paklusti buvo ne taip lengva: čia pat, beveik mano panosė, suveržtas snirpsto žiaunos styrojo. . . šautuvas! Tiesą sakant, ne visas šautuvas, o tik jo vamzdžio gabalas, klauras per abu galus ir su įpiauta skersine rieve. Bet vis dėlto, vis dėlto! Tokius vamzdžius turėjo tik tiktai dideli bernai, kartais ir pusberniai, bet jau kur patys apskriausi. Ir saugojo juos nuo nereikalingų akių, iš po skverno neišleido niekas, taip kad mums, pie-menims, ne tik paliesti, bet ir matyti juos buvo visiškai negirdėta. O dabar Alyzas stovėjo prie jo, šito vamzdžio, su dilde rankose ir džirino rievę, matyt, nutaręs prapiauti klaurai ir padaryti skylę: parakui uždegti.

— Čia tavo, Alyziuk?!

— Dumk nevēpsojęs! — suriko Poviliokas.

Užguliau svirtelę abiem rankom. Ugnis žaizdre sužė. Pro suverstus anglis purkstelėjo mėlynį liepsnos liezuvią. Juodi tirsti dūmai riduliais kilo pašelmenin, laužėsi pro atdaras duris, pripildė kalvę iki pat žemės.

— Alyziuk.

— Ne taip smarkiai, visas anglis man išplekšins! — vėl suriko Poviliokas. — Na, ir tu, — atsisuko į Alyzą, — baik savo tarataikas ir nešk kudašių. Dar užeis

kas, vėl rėks, kad valią piemenims duodu! Na, kaip . . . kaip piauni, kad tave visos devynios?! — ėmė jis šaukti ant Alyzo. — Dilde kaip laikai? Meistras!

Pripuolęs išplėšė dilde Alyzui iš rankų, ėmė siūruoti pats, niuksėdamas alkūne Alyzui pašonėn:

— Matai dabar? Ar matai, klausiu, tu šunies išdėli? Šitaip reikia!

— Ko tu, Poviliuk, man rodai? Kavoliu aš nebūsiu, aš staliorium būsiu.

— Tai kokių paibelų trainiojiesi čia po ranka? — dar labiau ištūžo Poviliokas. — Kai dėsiu, va, tarpukiškin, tai ir durų nesurasi!

— Pfi-i-i! — pašvilpė Alyzas. — Taip jau ir neberasiu? Tu man gražto duok, Poviliuk, a?

— Kokio tau dar gražto, tekio tu sūnau?

— Liupkai pragrėžti, Poviliuk. Skersai pragrėšiu, kniedė išodinsiu — švinas stipriau laikysis. Nesilaiko be kniedės, suprantai. Anądien kai šoviau, tai kad davė atgal, dievuliukau tu mano, kad nešė visą šviną, vos nykščio man nenujojo! Ar duosi gražtą?

— Makaulėn tau, o ne gražtą! Išsi-purkši sau akis bešaudydamas, o paskui man atsakyt?

— Ogi ir atsakysi, — nusišiepė Alyzas.

— Tai eik lauk, kol už klyno neišmečiau!

— Ar tikrai? — vėl nusišiepė Alyzas. — Juokiesi tu, Poviliuk, ir gana.

Barėsi jie abu piktai, šnairavo akimis, ir vis dėlto buva aiški: nė kiek jie nesipyksta, o lyg ir mėgsta viens kitą. Alyzas palaukė, kol Poviliokas išsireks, paprašė:

— Duok dūmo, Poviliuk.

— O katės pypo ar nenori?

— Duok, duok, šykštūne. Tris lysves Dauderienės multankos išvogei, o man lapelio gali! Na, gerai, gerai.

— Pirmiau pieną iš panosės nusišluostyk!

— Šykštūnas, pavydūnas, — staiga ėmė erzintis Alyzas, — čiupt pelę per blauzdele, sunkė kraują per terbelę! Ir gi, matai, kalvis! Ne kalvis tu, o terlius. Trikojakalys!

— Alyzai, gausi!

— Ar daug duodamųjų turi? Sulūžusio skatiko tu neturi. Ir neturėsi tu nieko, šykštūne. Kad tu visą amžių skoliną tabaką rūkytum, pavydūne!

Poviliokas staiga atsisuko į mane:

— Tai ko tu stovi dabar? Duok į snukį!

Pasiūlymas buvo toks netikėtas, kad aš tik išsijiojau. Alyzas karingai išsitie-sė, priejo artyn.

— Tu gal apkurtai? — paklausė, atkišdamas kairįjį žandą. — Pasakyta, duok, tai ko lauki? Na, suduok, suduok!

Ir taip paniekinamai nusišiepė, kad man rankos panižo. Bet aš dar labai gerai prisimenu, kaip jis daržinėje parmetė mane apačion. Užkabink dabar jį, kad gudrus. . .

— Atsitrauk, — pasakiau, dėl visa ko pastverdamas iš krūvos atšipusį akėtvirbalį. — Muštis man nebuvo derėta!

Alyzas nusikvatojo taip linksmai, tarytum aš būčiau ką labai jau kvailo pasakęs, o paskui jį ir Poviliokas. Išsijuokęs jis ištisė Alyzui dėžutę su pirktniais popirosais.

— Čiupk vieną. Ir kad niekam nieko!

Alyzas paėmė du. Vieną užsiūsiu už ausies, kitą — į dantis. Pridegė prie žarijos, patraukė ir tuoj užsikosėjo iš visų plaučių. Tačiau popirosa nemetė, o traukė toliau, vėl kosėjo susiriesdamas, net jo kelnėse pasigirdo kažkoks įtartinas garsas, ir vėl traukė. Vėidas jo išraudo, akys pažliugo ašaromis.

— Tai gardumėlis! — gyrė jis, žiopčiodamas ir gaudydamas orą. — Kaip gyvas tokios multankėlės neragavau!

Ir, dar neatitokęs nuo kosulio, staiga pasakė:

— O tu, Poviliuk, vis tiek — durnas!

— Ar labai? — prisimerkė Poviliokas.

— Priduok man tave nagus ir dar šitokią kalvę, tai aš, devuliukai tu mano, ką aš? Kalčiau, matai, aš tau visokių trikojų, kaip tu dabar, palūkėk šito!

— Tai gal varnas kaustytum?

— Geriau varnas negu šitą mėšlą! O tu matei, kokia kalmaška Komaras važinėja? Per šventą Joną pašventory buvo sustojęs. Kokia važiuotė, koks pasi-lingavimas, a?

(Bus daugiau)

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Motiejus Klimas gavo savo sesers Julijos laišką, rašytą iš Kauno. Apleidę kai kuriuos asmeninius dalykus, laiške minėtus, čia spausdiname tai, kas liečia daugiau mažiau visuomeninius reikalus.

Kaunas, 1957-X-22
Mielas ir brangus
mano broli!

Man labai gaila, kad jūsi negavote mano siunčiamų laikraščių ir žurnalų. Mūsų žurnalai yra ypatingai gražūs; pav., siunčiau keletą numerių "Švyturio"; jie gražiai iliustruoti. Gaila, kad visa tai pateko į šiukšlių dėžę. Dabar jau nei nebesiunčiu. Man tiesiog šlykštu darosi dėl tokios politikos. Dabar įsitikinau, kad amerikiečiai labai bijo nematomo ir nesamo baubo.

Jūsų siunčiamų knygų negavau. Labai ir labai gaila, kad jos žuvo. Taip pat negavau nė vieno laikraščio, kuriame aprašyta jūsų kelionė. Matyt, daug pundelių prazūvo kelionėje. Gavusi "Laisvės" pundelį, kuo greičiausiai ieškodavau, gal rasiu apie jūsų kelionę arba bendrai nors apie jūsų gyvenimą, vietos įvykius aprašyta, bet su kelionės išpūdžiais nepateko man nė vienas. Labai keista, kad taip esame užsidarę vieni nuo kitų. Bet ta baimė yra visai nepagrįsta.

Visi žinome, kad pas mus daug ko trūksta. Bet paimeime ketverius ar penkerius metus atgal, pas mus nė pusės nebuvo to, kas yra šiandien. Buvo sunku ir su rūbais, ir su maistu. Bet maisto produktų krautuvėse šiandien yra pakankamai, tik medžiagos per daug brangios. Bet mes tikimės, kad laikui bėgant jos bus prieinamos ir mažiau uždirbančiam žmogui.

Aš nesuprantu, kodėl kitos šalys taip uoliai ruošiasi naujiems karams, leidžia milijonines sumas, kurias galėtų sunaudoti geriems tikslams. Aš tikiu, kad jie neišsivaizduoja, kas yra karas. Mes to dar neužmiršome — neužmiršome tų baisių naktų, kada, vos pradėjus miegoti, sirenos balsai nakties glūdomoj ragina visus bėgti į slėptuves; ne-pamiršom tų baisių bombardavimų ir sužeistų de-javimų. Kaip visa tai žiauru, ir mes tą visą patyrimą, pergyvenom.

Prisimenu atsitikimą kaip šiandien: Aš gyvenau mažame provincijos miestelyje, frontas buvo netoli — vokiečiai traukėsi, bėgo ke-liais ir laukais, kur kam papuolė. Žmonės taip pat bėgo iš namų į laukus, nes miestelis degė. Aš irgi, palikus savo butą, išėjau į kaimą, apsisojau pas vieną žmogų; kadangi buvau labai išvargusi, nuėjau į slėptuvę ir atsiguliau. Tik pradėjus man miegoti, pajutau, kad kažkas paėmė už rankos. Pravėrus akis, pamaciau, kad vokiečių kareivis, atstąjęs į mane ginklą, ima nuo rankos laikrodėlį. Paėmęs laikrodėlį, norėjo numauti ir žiedą, bet tuo momentu baisus trenksmas pasigirdo ore, ir jis išbėgo, nespėjęs numauti žiedo. Aš ant jo rankų pamaciau 6 laikrodėlius. Jis tikėjosi spėsiąs pabėgti, bet, kaip teko sužinoti, juos visus apsupo rusų kariuomenė ir paėmė į belaisvę.

Namo parėjus, radau viską sunaikintą, sudegę, ir

taip turėjau pradėti gyvenimą. O tokių buvo tūkstančiai. Duonų kilogramu turėjome dalintis keli žmonės.

Na, bet šiandien mūsų ekonominis gyvenimas kyla, pas mus darbo žmonių sveikata rūpinasi valstybė. Jau-nimui yra sudaromos geros progos mokytis ir kultūringai praleisti laiką. Žinoma, tarp daugumos atsiranda visokių, kurie geru nepasinaudoja; bet tų ne tiek daug yra. Aš manau, kad kai kuo mes jau praleng-kiam amerikiečius, tik jūsi neužpykit, broliuk, bet juk, tiesa, jūs esate lietuviai.

Man labai malonu, kad R. Mizarai patiko mano laiškas. Kuomet jūs jį sutiks-tė, perduokit geriausius lie-tuviškus sveikinimus su lin-kėjimais, kad dar daugiau knygų laukiame, ir tikimės, kad jos ir mus pasieks. Nors, žinoma, jis manęs nepažįsta, bet ar tai labai svarbu! Gerilausios sveika-tos linki nepažįstama lietu-vaitė.

Dabar truputį parašysiu dėl laiško adresavimo. Aš net jūsų laikraštį skaičiau, kad pas mus labai įvairiaip yra adresuojami laiškai, net jūsų laikraščiai juokias-i. Bet, pav., registruotą laišką, jei adresas nebus pa-rašytas rusų kalba, jo visai nepriima, gal būt nueina vienas kitas ir vien tik lie-tuviškai, bet formalumas yra toks.

Pas mus dabar jau ru-duo, spalio mėnuo ypatingai gražus, bet užtat rug-piūtį ir rugsėjį visą laiką lijo, daug ką supūdė ant lauko. Bulvės daug kieno supuvo. Aš irgi buvau pa-sisodinusi, bet kasti tai jau nereikėjo — supuvo. Lele-šiai pasikasė daug ir gra-žių bulvių. Siaučia gripas. Leleši visi persirgo, sesutė Onutė net smarkiai sirgo, bet jau pasveiko.

Jūsų sesutė Julija

ALDREIKALAI

ATSIŠAUKIMAS I LLD
7 APSKRITIES NARIUS

Nariai, kurie apleidote Lietuvos Literatūros Draugiją laike reakcijos metu, turite pagalvoti: LLD 7 apskritis kviečia jus grįžti atgal į Draugiją. Grįžkite atgal ir tie, kurie buvute pasitraukę dėl kažkokių nesu-sipratimų. Pasimokėkite narines duokles po \$2, už tai gausite mokslines kny-gas, kurias organizacija iš-leidžia, taipgi mėnesinį žur-nalą "Šviesa".

Nėra nė vienos tokios garbingos organizacijos, kuri rūpintųsi apšvieta ir kultūra taip, kaip Litera-tūros Draugija.

Gal buvo tokių, kurie pasibijojo reakcijos, pasibijo-jo niekšų skundikų, bet dabar, kai pats Justicijos de-partmento galva Mr. Brown ištraukė LLD iš juodo sąrašo ir tai pašalbe vie-sai, tai jau nėra ko bijotis. Mūsų organizacija tvar-kosi labai p a v y z d i n g a i. Kiekvieną gautą centą ji sunaudoja apšvietos plati-nimui, knygų, žurnalo leidi-mui, paaukvoja darbininkis-kai spaudai.

Štai, neseniai įvykusioji LLD 1-tos apskrities kon-ferencija parėmė darbinin-kišką spaudą, paaukodama po \$25 Laisvei, Vilniai ir kanadiečių Liaudies Balsui.

S. Penkauskas,

LLD 7 apskr.

komiteto narys

Nashua, N. H.

APIE MIRUSI
ANDRIŲ VEČKĮ

Spalio 27 d. staiga mirė Andrius Večkys, ilgametis Laisvės skaitytojas ir jos patriotas. Jis buvo vien-gungis ir gyveno pas savo brolių ir brolienę Večkius šo-ne mieste.

Velionis A. Večkys turėjo 66 metus amžiaus ir per vi-są savo gyvenimą šioje ša-lyje gyveno Nashua mieste, o dirbo avalų fabrike (šiū-šapėje). Jis buvo gero bū-do žmogus, buvo laisvas ir pagal savo išgalę rėmė pa-žangųjį darbininkų judėji-mą; niekad jis neatsisakė prisidėti su doleriu geram tikslui.

Iš Lietuvos velionis buvo kilęs: Gudelių kaime, Liš-kiavos parapijoje. A. Več-kys, kaip ir daugelis, atvy-ko į Ameriką laimės ieškoti, bet jos čia nesurado: turė-jo sunkiai dirbti, kad galė-tų gyventi. Kadaiše jis pri-klausė prie pažangių orga-nizacijų, bet užėjus reakci-jai, buvo pasitraukęs, ta-čiau prie unijos jis priklausė, nors ta unija (jos vado-vybė) ne kažin kokia.

Velionis palaidotas lais-vai, be jokių bažnytinių ce-remonių. Palaidotas Lietu-vių Kooperatyvo kapinėse. Į kapines palydėjo didelis bū-rys žmonių; tai parodo, kad jis turėjo nemažą draugų. Šermonyse buvo daug gėlių vainikų.

Po laidotuvių jo giminės

ir artimieji užkvietė paly-dovus užkandžių, kurie bu-vo duoti Lietuviško klubo svetainėje.

Velionis paliko už save amžiumi vyresnius: seserį Oną Mizarienę, brolių Leoną ir brolienę Moniką Večkius, du brolius Lietuvoje; liko taip pat nemaža jo sesers ir brolio vaikų.

Na, tai, mielas drauge, il-sėkis ramiai po šios šalies juoda velėna, o mes, likusie-ji, darbuosimės, kiek bega-lėsime.

Reiškiame užuojautą jo artimiesiems ir giminėms!

Beje, brolis ir brolienė Večkiai paaukėjo \$10 Lais-vei kaip atmintį mirusia-jam A. Večkui, kuris buvo Laisvės skaitytojas ir rėmė-jas.

M. A. Vilkauskai

P. S. Velionio Andriaus brolis ir brolienė, L. ir M. Večkiai, taipgi jų dukterys, žentai ir anūkai nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie atne-sė gėlių vainikus, kurie lankėsi į šermonis ir paly-dėjo velionį į kapines.

MEDUS

Sviežas šių metų Natūralus Medus. Dobilių arba maišytų žolynų. Medus yra daug sveikiau valgyti negu baltas cukrus.

Medus ir citrino sultys, arba Sage Tea ir medus, pagelbsti nuo šalčio. Tuojau pasitraukite tikro medu-dyto Natūralaus medaus. 3 svarai (kvorta) \$1.35.

5 svarai, pusė galiono, \$2.50.
10 svarų (galionas) \$4.70.

Už persiuntimą užsimoka pirkėjas.
J. W. THOMSON
RFD 1, Rt. 32, N. Franklin, Conn.

Kas Skaito ir Rašo Duonos Neprašo

Tai išmintingas posakis, kuris yra taip senas, kaip senas yra pats raštas. Kas to posakio laikosi, niekad nesigaili. Skaitykite šias knygas:

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Skaitykite ją! Susipažinkite su pagrindiniais įstatymais.

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina \$2.00. DABAR TIK \$1.50.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1.

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1.00.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveik-lais, sutaisė Dr. J. J. Kaškaučius. Puslapių 240, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

ŠLIUPTARNIAI

Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. Parašė Algirdas Margeris. Knyga 652 puslapių. Kaina \$5.00. Dabar tik \$4.00.

Kelias į Laimę

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspūdinga, kai nekartą giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

Kiekvieno kultūringo lietuvių namų knygyne turi būti šis žodynas. Rašyboje ar gyvo žodžio kalboje jame rasite patikrinimą. Tai yra mokytojas jūsų namuose. KAINA \$5.50.

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

BALTIMORE, MD.

Baltimorės didlapis "Sun" perspausdino iš Vokietijos laikraščių straipsnius, kuriuose sakoma, kad Eisenhowerio kalba nėra vokiečių patenkinanti.

Vokietijos institutų nurodo faktus, kad Sovietai jau 1954 metais turėjo daugiau mokslininkų, negu Vakarų valstybės sudėjus kartu. Pagal Vokietijos instituto raportą, tai Tarybų Sąjunga turi 72,000 mokslininkų, o Vakarų valstybės kartu turi tik 46,000. Amerika turi tik 8,000. Vokiečių institutas nurodo, kad Sovietai turi 130,000 inžinierių, kurie jau baigs mokslą šiame. Tai daug daugiau negu Vakarų valstybės. Toliau nurodo, kad Tarybų Sąjungoje vienas iš keturių studentų siekia inžinieriško mokslo, kuomet Amerikoje vienas iš 10 siekia to mokslo.

Prie šitų vokiečių pranešimų "Sun" talpino ilgoką editorialą. Aš čia paduosiu tik du sakinius: "The Russian child, for example, does in ten years at least as much as it takes the American child twelve to do... In Soviet higher education the student gets twice the number of instructional hours the American does..."

Prie šitų vokiečių pranešimų "Sun" talpino ilgoką editorialą. Aš čia paduosiu tik du sakinius: "The Russian child, for example, does in ten years at least as much as it takes the American child twelve to do... In Soviet higher education the student gets twice the number of instructional hours the American does..."

Worcester, Mass.

MIRĖ JONAS ŽALIMAS

Staiga mirė Jonas Žalimas, mirė lapkričio 17 dieną. Paliko lūdesį savo gyvenimo drauge Marcelę, sūnų Joną su šeima ir broli Lietuvoj.

Draugas Jonas Žalimas buvo prasilavinęs žmogus. Jaunias būdamas lankė vakarais mokyklą, kur pasiekė inžinieriaus laipsnį. Gerai vartojo anglų kalbą. Prigulėjo prie visų pažangių organizacijų. Buvo veiklus draugas, daug veikė darbo unijoje. Prigulėjo Masonų organizacijai, todėl masonai labai gražiai atliko šermininėje ceremonijai.

Velionio Jono Žalimo kūnas buvo sudegintas krematoriume.

Laidotuvėse labai daug žmonių dalyvavo. Tas parodė, kad Jonas turėjo daug draugų.

Draugas D. Jusius pasakė tinkamą kalbą. Graborius Karalius atliko savo pareigas pavyzdinčiai.

Mes visi draugai teikiame giliausią užuojautą draugei Marcelai Žalimienei ir sūnui Jonui su šeima, taipgi visoms giminėm.

Ilsėkis, Jonai, ramiai.

J. Skliutas

Stoughton, Mass.

Čia yra apie desėtkas gerų laisviečių. Nekurie, senatvės sulaukę, nusiskundžia nesveikata. M. Grigas ir jo žmona nesijaučia gerai, Petrukaičiai persirgo kokia tai sloga. Norkienė atrodo sveika, padeda vyru prižiūrėti L. T. Namą. John Mayer, sako, sunkiai serga. Išvėstas ir Rest Home. Beveik visi pasimokėjo prenumeratas.

Geo. Shimaitis

kunigus aukšto mokslo vyrais, nes kunigai siunčia dūšias i' aukštį, o ne satelitus. Visą bėdą, kad kunigai negauna jokių žinių nuo savo "satelitu."

Baltimorės lietuvių radijo programos klausiausi lapkričio 17 d. Pranešėjas sakė, kad jie rengia daug pramogų Lietuvių svetainėje, kad pagelbėjus lietuviams pabėgėliams Vokietijoje. Jis sakė, kad dar Vokietijoje yra 7,000 lietuvių pabėgėlių.

Lietuviškieji banditai nužudė ir mano žmonos broli Kupiškio rajone. Banditai nakties laiku atėjo į mano švogerio namą ir pareikalavo, kad jis stotų į banditų grupę. Kadangi jis atsisakė, tai jį išsivedė į netolimą mišką ir sušaudė. Sušaudyto žmogaus dukte Liuda iš Kupiškio rajono man rašo daug laišku, aprašydama lietuviškų teroristų kruvinus darbus. Čia dipai reikia per savo radijo programą, kad reikia šelpti "mūsų tautiečius," kurie nukentėjo. Nuo ko nukentėjo?! Ar už tai, kad žinojo, jog reikės dirbti?!

Mano giminės nerado man, kad jie nukentėjo. Jie džiaugiasi, kad jų šandieninis gyvenimas žymiai pagerėjo. Jie neprašo nuo manęs jokių dovanų ar pagalbos. Jie tik aprašo jų praeities kančias nuo banditų, nuo lietuviškų teroristų.

Senas baltimoretis

Miami, Fla.

Kelios žinutės

Vaikas apsinuodijo su laukinėmis pupomis (beans). Jack Pacheco, 4 metų amžiaus, jau kelias dienas išbuvo ligoninėje arti mirties, po "oxygen tent". Daroma viskas, kad išgelbėjus gyvastį.

Kada Jack pavojingai susirgo, nuvežus į ligonbutį daktarai manė, kad vaikas turi tumorį ant smegenų, bet padarius operaciją surado, kad ten nieko blogo nėra. Tada vaiko motina atsiminė, kad Jack su kitais vaikais turėjo tų nuodingų pupelių, kurių buvo priaugę palei jų namus.

Tos pupelės yra gana gražios išvaizdos ir vaikams patinka jomis žaisti, o mergaitės pasidaro ir karielių iš jų. Jas prarijus čielas, neužnuodina, nes gana kietos ir per vidurius pereina neišsileidusios. Bet perkandus — mirtinas nuodas, nes pačiame viduje, branduolyje; visos nuodas.

Jackis ne pirmutinis nukentėjo nuo tų nuodų. Jau buvo pirmiau su jomis nelaimių, kur keli vaikai mirė.

Tie augalai auga tikrai šiltoose kraštuose kaip tai Floridoje, Brazilijoje, Indijoje ir dar kaip kur. Nekatros vaistinės iš tų nuodų daro vaistus akims gydyti.

Kaip kas pelnosi iš influencos

Kada per visą šalį siaučia influenza, tai ir pas mus gana daug susirgimų yra. Vieni lengviau, kiti sunkiau perserga. Nekatrie ir numiršta prisimetus kitai ligai.

Citrininių vaisių kompanijos paskelbė, kad jų pelnai padidėjo net ant 60 nuosimėjų nuo to laiko, kai influenza pradėjo siausti. Mat, daktarai patarė naudoti daugiau vaisių, kaip tai oranžijų ir kitų, laike sirgimo.

Sputnikas labai garsus

Nepaprastai Sputnikas visur minimas. Visokių nuomonių apie jį išgirsti. Nekatrie

žmonės visokių nesąmonių prasimano.

Kelios dienos atgal čionai apmėtė viena stuba akmenimis. Stubos gyventojai tuojau apkaltino Sputniką. Bet atėję laikraščio reporteriai apžiūrėjo akmenis ir pasakė, kad čia Miamės akmenys ir surado vaiką, katras metė.

Vėl kas nors pamatė daug sėdėti kokią šviesą, tai jau, girdi, turbūt Sovietai mėnulį susprogdino.

Kada orlaivis prapuolė, tai vienas žinių pranešėjas per radiją pasakė, kad gi galėjo Sputnikas nukirsti tą orlaivį.

Saulutė

Skaitytojų Balsai

SPUTNIKAS SUKĖLĖ TRIUKSMĄ

Tur būt nė vienoj šaly sputnikas nepadarė tiek daug triukšmo, kiek Amerikos kapitalistams. Rodos, toks mokslinis išradimas turėtų būti visiems didelis džiaugsmas, bet čia kaip tik atbulai. Vietoj pagerbti tokių talentingų mokslininkų darbą, tai emė šaukt... Kaipgi Sovietai galėjo tokį dalyką padaryti pirma negu Amerika! Sako, mes turime jau gatavai padarytą, tik dar nepaleistas į dausą. Tarp savęs pykstasi ir ieško kaltininko, kas dėl to kaltas, kad Sovietai Ameriką pralenkė.

Ponams labai pikta, kad ta šalis, kuri tiek daug nukentėjo, pergyveno revoliuciją ir tiek daug nukentėjo laike antrojo pasaulinio karo, daro milžinišką progresą ir atliko tokį mokslinę žygį, kokio dar niekas neįstengė.

Na, o Amerika nenukentėjo nei nuo karo, nei nuo nieko, turtingiausia šalis pasauly, tačiau tapo pralenkta.

Amerika pila pinigų ten, kur nereikia. Makartizmo laikais pylė pinigus nekaltų žmonių terorizavimui, — net tik paprastus žmones iš proto varė, bet ir stambių talentų mokslininkus persekiojo. O tokie dalykai trukdė progresą.

Paimkime toki žymų mokslininką, kaip Sherwood. Žmogus, nepakęsdamas teroro, atėmė sau gyvybę. Toks svarbus mokslininkas, kuris buvo reikalingas viso pasaulio žmonių gerovei, nuvartytas į kapus! Makartizmas mokiėjo riebias algas visokiems valkatoms, šnipams ir terorizavo nekaltus žmones, užmirdami naudingus darbus.

O Sovietai visuomet koncentravo visas spēkas tam, kad ką nors gero, naudingo išgalvot ne tik savo kraštu, bet ir viso pasaulio naudai. Na, ir kada parodė toki milžiniška progresą, tai dabar Amerikos imperialistai lipa ant sienų, nežino nei ką kalbėti, nei ką kaltinti.

Kai Sovietai paleido ir antrą sputniką, tai tie ponai nežino, nei kur pult, nei ką kaltinti. Juokingiausias dalykas tai, kad tos "gyvulių mylėtojų" organizacijos protestuoja dėl šuniuko paleidimo su sputniku. Kodėl tos organizacijos neprotuoja dėl teroro, kurį dažnai vartoja reakcininkai? Jeigu jos yra tokios gailėtingos, tai kodėl nepaprotestavo, kuomet buvo siunčiama kariuomenė į Korėją? Kodėl tie "graširdžiai" neprotuoja prieš tuos, kurie linčiuoja negrus? Kodėl neprotuoja prieš anglių savininkus, kad neapžiūrėtų kasyklų, kur dažnai žūva daug darbininkų?

Aguonėlė

LIETUVIŲ KULTŪRINIO CENTRO REIKALAI

Nuoširdi padėka talkai

Lietuvių Namų Bendrovės valdyba nuoširdžiai dėkoja talkai, kuri sunkiai dirbo lapkričio 16 ir 17 dienomis, kad viską gerai paruošti ir dienraščio "Laisvės" koncerto dalyvius pasotinti.

Ypač dėkui M. Yakštienai, kuri sunkiausiai dirbo dvi dienas ir gerai paruošė įvairius valgius.

Artinasi Bendrovės šerinininkų suvažiavimas ir banketas. Prie to vėl tenka smarkiai ruoštis, talka organizuoti. Manome, kad tas bus padaryta, kaip galima geriausia.

Valgykla atdara visą dieną

Norime priminti, kad ši šeštadienį, lapkričio 30, Auditorijos valgykla bus atdara visą dieną. Atsilankę bet kurio laiku galėsite pasisotinti. Prieš suvažiavimą jau bus paruošta pakankamai maisto, kurie tuo metu norės pasivalgyti. O po suvažiavimo bus paruošti banketui valgiai.

Prašome šerinininkus dalyvauti savosios įstaigos suvažiavime ir bankete.

Šerinininkų registracija

Kaip kituose suvažiavimuose, taip ir šiame teks kiekvienam šerinininkui užsiregistruoti.

Svarbu gauti daugiau įgaliojimų

Įgaliojimų, kas atstovautuos, kurie suvažiavime nedalyvaus, gauname nemažai, bet dar reikėtų daugiau. Tili šerinininkai, atrodo, nepaiso išpildyti įgaliojimo forma (proxy) paskiriant savo atstovą suvažiavime dalyvauti. Tai negerai. Visi tie, kurie suvažiavime nedalyvaus, turėtų ką nors įgaluoti ir įgaliojimą prisijusti.

Beliko tik kelios dienos iki suvažiavimo. Tad prašome tuos, kurie suvažiavime nedalyvaus, ateiti ir dar įgaliojimų neprišuntė, tuojau tai padaryti.

Visais Lietuvių Namų Bendrovės — Lithuanian Building Corp. — reikalais reikia rašyti sekamai: Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

LNB valdyba

Pažinkime savo miestą—New Yorką

Bendrai New Yorko miestas užima 316 kvadratinį mylių sausumos, o su vandens telimais, įeinančiais į miesto ribas — 360 kv. mylių.

Aukščiausia vieta yra Bronx dalyje, prie Washington forto, kur yra 260 pėdų virš jūros lygumos.

Gyventojų skaičius augo sekamai: 1790 metais turėjo 33,130, 1860 metais jau viršijo milijoną, nes turėjo 1,174,78, 1890 metais jau buvo 2,507,414. 1930 metais turėjo 6,930,450. Gi 1956 metais jau buvo 8,074,000 gyventojų.

Tai didelis gyventojų skaičius. Pasaulyje yra daug valstybių, kurios neturi tiek gyventojų.

Aišku, kad prie tokio gyventojų skaičiaus turime gerų ir blogų žmonių. Tvarkos palaikymui užlaikoma policija. 1955 metais miestas turėjo 22,460 policininkų, kurių užlaikymas į metus atsiejo \$165,878,000. Tais pat metais New Yorke vien už kriminalinius prasikaltimus, neįskaitant jaunumečių, buvo padaryta 1,942,971 areštai.

Dabartinis miesto majoras Robertas F. Wagneris yra jau 102-ras iš eilės miesto majoras. Pirmasis buvo išrinktas 1665 metais, juomi buvo Thomas Willett, žinoma, pirmasis buvo majoru tik Manhattan miesto dalies. Kitos dalys, iki jos sudarė bendrą New Yorko miestą, tai rinko savo majorus. Brooklyno pir-

masis majoras buvo išrinktas 1834 metais, juomi buvo George Hall, o paskutinis 1871 metais, kuris buvo jau 28-tas Brooklyno majoras, juomi buvo Frederick W. Wurster.

New Yorko gyventojai turi susisiekimą požeminiais ir elevatorių traukiniais, gatvėkariais, busais ir trolei busais (kurie važinėja imdami pajėgą iš elektros vielų, kaip gatvėkariai). Požeminiai ir elevatorių traukiniai turi 238 mylias ilgio bėgių; gatvėkariai aptarnauja virš 12-kilmylių; busai 526 mylias, trolei busai 28 mylias; bendrai viso 804 mylios susisiekimo priemonių.

Kiekviena kolonija turėtų surengti kokią nors pramogą Laisvės paramai reikalui!

Thanks for helping us mister. The Greater New York Fund

Dabartinės Lietuvių kalbos

ŽODYNAS

Išleido Valstybinė Politinės ir Mokslinės Literatūros Leidykla Vilniuje, Lietuvoje

Stambi Knyga, 987 Puslapių, Kaina \$5.00

Žodynas yra mūsų namuose mokytojas ant lentynos. Ar jis randasi jūsų namuose? Jei ne, tai greit įsigykite jį. Gaunamas Laisvės knygyne. Užsakydami adresuokite sekamai:

Laisvės

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Kartu su užsakymu prašome prisijusti ir pinigų.

LIETUVIŲ TARPE

LLD 185 kuopa ruoš pokilį

LLD 185 kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 20 d., Liberty Auditorijoje.

Susirinkimas buvo svarbus, nes buvo balsuota Centro komitetas. Balsavome beveik už tuos pačius Centro komiteto narius.

Paskui plačiai kalbėjome apie ateities veikimą. Nusitarėme suruošti vakariene ar kitokio pobūdžio pokilį 1958 metų kovo 8 d., Liberty Auditorijoje. Sekančiuose susirinkimuose šis klausimas taipgi bus aptartas.

Petras Grabauskas išrinktas atstovauti kuopos šeris Lietuvių Namų Bendrovės suvažiavime lapkričio 30 d.

Sekamas kuopos susirinkimas įvyks trečiadienio vakare, gruodžio 11 a. Nariai kviečiami dalyvauti. Taipgi darbuotis, kad gavus naujų narių.

LLD narys

Adomas Dagis rašo iš San Francisco

Buvęs brooklynietis, ilgus metus čia veikęs, Adomas Dagis rašo J. Gasiūnui iš San Francisco, Calif.

Savo laiškuose jis pažymi, kad suelia su Petru Norkum ir jo žmona, buvusiais pilsburgiečiais. Jie stundžia laisviečiams geriausius linkėjimus. Petras Norkus sirginėja, sveikata jo netvirty.

"San Francisco dabar viskas labai gražu", rašo A. Dagis. — Kalnai pradėjo žaliuoti, oras minkštas, lietus nedaug, daugiausia tyja naktimis".

Adomas linki laisviečiams geriausių pasekmių darbuotis.

Įvairūs atsitikimai

Siuntinėja jaunimui katalogus žmogžudiškų įrankių

I angliską dienraštį Long Island Daily Press, Jamaica, kreipėsi viena jaunuolių motina, skųsdamasi, kad tūlos firmos siuntinėja katalogus su garsinimu žmogžudiškų įrankių. Ji pristatė ir katalogą iš 32-ų puslapių. Ten garsina su paveikslais ir smulkmeniškais aprašymais "switchblade" peilius ir kitokius įrankius. Apie peilį rašo kataloge: "Tik paspausi sagą (button) ir patsai atsilens peilis, kuris turi 4-ų colių geležtę."

Moteris sakė, kad katalogai antraštuoti iš Floridos ir iš kitų valstijų. Ji sakė — ar ne laikas, kad mūsų šalies valdžia imtųsi priemonių prieš tokius garsinimus, kurie kursto jaunimą į piktą.

Apmušė užpuolika

King Parke, Jamaica, mergina Maryann Milder apdaužė jauną vyrą, kuris buvo užpuolęs ją lytiniais sumetimais. Piktadariui tvoti keli smūgiai ir sukeltas merginos šauksmas privertė jį bėgti.

Tame parke jau buvo nemažai tokių užpuolimų, nors parkas yra mieste.

Mergaitė padegė 12 namų

Amsterdam Ave. srityje 84th St. gaisrininkai sulaukė 12-os metų mergaitę, kuri į 15 valandų padegė dvyliką namų.

Young Man seeks employment. Preferably electrical. Experience includes Import-Export work, Accounting and Sales Correspondence. Write A. R. Sutkus, 108-01 86th St., Ozone Park, N. Y.

PAIESKOJIMAS

Paieškau savo pusbrolių Ruzalių ir Marmakų. Iš Lietuvos—Gegenių kaimo, Zobiškio parapijos.

Mano žmona mirė, turu svarbių reikalų. Būsiu dėkingas, jeigu atsiels, arba žinantieji praneš. Antanas Marmakas, 1219 Green St., Philadelphia 23, Pa. (227-232)

4 pusl. Laisvė (Liberty) Antr., lapkričio (Nov.) 26, 1957

Business Opportunity

Brooklyn. Groserne-Delikatessen. Įeigos \$2,000 į savaitę. Isteigta virš 23 m. Renda \$115. 4 kamb. užpakalyje ir vonia. Gero šiluma. Atidara 6 dienas. Katalikų bažnyčia ant kampos. Geros įeigos. 621 Central Ave. HY. 1-6064—IV. 9-5737. (229-231)

Putnam Lake, N. Y. Bar-Grill, pastatas ir nuosavybė. Isteigta 1938. Tinkamas savininkas gali pasidaryti gerą pragyvenimą. Pilna kaina \$18,000. Ideališka partneriams. Privatus pardavėjas. WO. 2-4023, paprastom dienom. N. Y. C. (228-230)

HELP WANTED-MALE

Westchester County. Tortų kepti. Sekmadieninis laisva. Nuotinis darbas. Puiki šapa ir geros darbo sąlygos.

WOLFF'S PASTRY SHOP 258 Mamaroneck Ave. Mamaroneck, N. Y. Ma. 9-5588. (228-233)

AUDEJAI

Patyrę. Geras Darbas. Nuolatinis Darbas. Geros darbo sąlygos.

CY. 8-1851. (229-231)

REAL ESTATE

Richmond Hill. 2 šeimų (legal) medinis namas, ant pirmų lubų tušcia. 5 kamb. ir vonia; ant 2-ru 6 kamb. ir vonia. Renda \$100. Alieus, garadzius, arti subves, \$16,500. WM. F. MURPHY, 104-15 Lefferts Blvd. VI. 8-4200.

BROOKLYN

Bensonhurst. 2 šeimų namas, minored wall gyvenamasis rūmas, įstailysat sklepas, minored bar, 3 maudynės, naujai išdekoruotas iš vidaus ir lauko. Tuoju užimtinai seji rūmai ant pirmų lubų. Šaukute 6-1636. (230-232)

Aido Choras

Visiems Aido Choro nariams! Šį penktadienį, 29 d. lapkričio (Nov.) dainų pamokų nebus. Bet gruodžio (Dec.) 1 d. Aido Choras trauksis naują paveikslą. Tad visi aidiečiai, moterys ir vyrai, turim susirinkti 4:30 po petų į Cambridge Studios, Inc., 104-22 Liberty Ave, Ozone Park, N. Y. Paveikslus nusitraukę, turėsim dainų pamokas. Tad meldžiū visas ir visus būti laiku.

Aido Choro pirm. Jonas Grybas

Susirinkimas

LLD 1-os kp. atsibus lapkričio 29-a, 7:30 vakaro, Liberty Auditorijos patalpoje. Nariai prašomi dalyvauti. Pasiruoškime geroje tvarkoje užbaigti metus ir su gerais planais pradėti naujuosius.

Valdyba

At Larchmont Employment Abelnai Namų Darbininkai Virėjos, Motinių Pagelbininkės Slaugai Patarnautojos 132 LARCHMONT AVE. LARCHMONT, N. Y. TE. 4-3663—TE. 4-1611. Mrs. B.

PROŠVAISTES

Sirdį Jaudinanti Jono Kaškaičio

Poezija

Taipgi trumpa autoriaus biografija, kuri labai įdomi

Knyga iš 330 puslapių Kaina tik \$1.50

Laisvė

110-12 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Newark 5, N. J.

Market 2-5172

426 Lafayette St.